

Brown
-1/1/1950

Hypnum /
Bryum / sp.

on

4	2
Rec 4	1
(

ΒΟΥΛΗ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

Εν Αθήναις τῇ 17 Αυγούστου 1946

Αριθ. Πρωτ. 4899
Διακ. 1226

Απόφασις

Ο Πρόεδρος τῆς Βουλῆς

ἔχοντες ὑπόφει τό ἀπό 31 Ἰουλίου-3 Αὐγούστου 1946 φήψισμα τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς " Περὶ Ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἔκδοσιν φηψισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3817/5-8-1946 προγενεστέραν ἡμῶν ἀπόφασιν περὶ συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἀποφασίζομεν

Ἀντικαθιστοῦμεν τῇ αἰτήσει του τόν ἐκ τῶν ἀνακληρωματικῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως κ. Κων. Τσάτσου Βουλευτὴν Ἀθηνῶν, διὰ τοῦ κ. Γεωργίου Θεμελῆ, Βουλευτοῦ Θεσ/κης.

Ο Πρόεδρος τῆς Βουλῆς
Ι. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ἀνακ/σις

- 1) Ἐπιτροπὴν Ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἀνακοίνωσιν.
- 2) κ. Κων. Τσάτσου, Βουλευτὴν Ἀθηνῶν.
- 3) κ. Γεώργ. Θεμελῆν, Βουλευτὴν Θεσ/κης.
- 4) Τμήμα Κοινοβ. Ἐπιτροπῶν.

π.π.

ΒΟΥΛΗ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

Εν Αθήναις τῆ 8 Ὀκτωβρίου 1946

Ἀποφασίς

Ἡμῆρ. 4835
Ἀριθ. 1339

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς

ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ὑπ' ἀριθ. 114 ἀπὸ 30-10-1946 Νομοθ. Διάταγμα " περὶ παρατάσεως τῆς ἐσχόσης καὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς παρίστασιν, κατ' ἄρῃσιν, συμπλήρωσιν, τροποποιήσιν κ.λ.κ. τῶν διατάξεων τοῦ Ἀναγκ. Νόμου ὑπ' ἀριθ. 255/1945 καὶ τοῦ ἀπὸ 11/11/μαΐου 1946 Ν. Δ/τος ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4781/4-10-1946 προγενεστέραν ἡμῶν ἀπόφασιν περὶ συστάσεως τῆς κατὰ τὸ ἀνωτέρω Ν. Δ/μα προβλεπομένης Ἰσμελοῦς ἐκ βουλευτῶν Ἐπιτροπῆς.

Ἀποφασίζομεν

Ἀντικαθιστῶμεν τῇ αἰτήσει των ἐκ τῆς κατὰ τὸ ὡς ἄνω Ν. Δ/μα συστάσεως Ἰσμελοῦς Ἐπιτροπῆς τοὺς ἐξῆς κ.κ. Βουλευτάς.

- 1) Τὸν κ. Ἀναστάσιον Μιχαλακόπουλον, Βουλευτὴν Ἀχαΐας διὰ τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Καραθεοδῶρου, Βουλευτοῦ Θεσσαλονίκης καὶ
- 2) Τὸ κ. Κων/νον Μ. Καλλίαν, Βουλευτὴν Εὐβοίας διὰ τοῦ κ. Κων/νο Τσατσοῦ, Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς

Ι. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ἀνακοίνωσις

- 1) κ. Ἰγουργόν τῆς Δ/σύνης
 - 2) κ. Ἀναστ. Μιχαλακόπουλον, Βουλευτὴν Ἀχαΐας.
 - 3) κ. Ἀλεξ. Καραθεοδῶρον, Βουλευτὴν Θεσ/κης.
 - 4) κ. Κων. Καλλίαν, Βουλευτὴν Εὐβοίας
 - 5) κ. Κων. Τσατσοῦ, Βουλευτὴν Ἀθηνῶν.
- α & ζβ) Γρῆμα Κοιν. Ἐπιτροπῶν.-

71/1

Πρωτ. 5283

Αριθ.

Διακ. 1453

Α π ο φ α σ ι ς

Ο πρόεδρος τῆς Βουλῆς

"Εχοντες ὑπ' ὄψει τό ἀκό ΙΙ 'Ιουνίου ἑ.ἑ. φήσιμα τῆς Δ. 'Αναθεωρητικῆς Βουλῆς" περὶ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ διὰ τὴν 'Αναθεωρητικὴν τοῦ Συντάγματος ἐργασίαν τῆς Δ. 'Αναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Α π ο φ α σ ῖ ζ ο μ ε ν

'Αντικαθιστῶμεν τὰ κάτωθι μέλη τῆς ἐκί τῆς 'Αναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος 'Επιτροπῆς.

Ἐκ τῶν τακτικῶν

- 1) Τόν κ. 'Αναστάσιον 'Αγαπηστόπουλον, Βουλευτὴν 'Αργολιδοκορινθίας διὰ τοῦ κ. Γεωργίου 'Αριστείδου, Βουλευτοῦ Θεσσαλονίκης.
- 2) Τόν κ. Νικόλαον Βλιάμον, Βουλευτὴν Σάμου διὰ τοῦ Κ. Δημητρίου Βουρδουμπᾶ, Βουλευτοῦ 'Αττικῆς καὶ Βοιωτίας.
- 3) Τόν κ. 'Ιωάννην Τσιμπούκη, Βουλευτὴν Λαρίσης διὰ τοῦ κ. Κων/νου Τσατσοῦ Βουλευτοῦ 'Αθηναίων.

Ἐκ ἐκ τῶν 'Αναπληρωματικῶν

Τόν κ. Βασ. Βύζαν Βουλευτὴν Κοζάνης διὰ τοῦ κ. Κων/νου Κορόζου Βουλευτοῦ 'Αττικῆς καὶ Βοιωτίας.-

Ο Πρόεδρος τῆς Βουλῆς

Ἀνακοίνωσις

1) κ. Δημ. Χατζῆσκον, Πρόεδρον τῆς ἐκί τῆς 'Αναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος 'Επιτροπῆς.

I. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

2) κ. Ἀν. 'Αγαπηστόπουλον, Βουλευτὴν 'Αργολιδοκορινθίας

3) κ. Γεώργ. 'Αριστείδου, Βουλευτὴν Θεσ/κῆς.

4) κ. Νικ. Βλιάμον, Βουλευτὴν Σάμου.

5) κ. Δημ. Βουρδουμπᾶ, Βουλευτὴν 'Αττικῆς καὶ Βοιωτίας.

6) κ. 'Ιωαν. Τσιμπούκη, Βουλευτὴν Λαρίσης.

7) κ. Κων. Τσατσοῦ, Βουλευτὴν 'Αθηναίων.

8) κ. Βασ. Βύζαν, Βουλευτὴν Κοζάνης.

9) κ. Κων. Κορόζου, Βουλευτὴν 'Αττικοβοιωτίας.

10) Τμήμα Κοιν. Ἐπιτροπῶν.-

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Αριθ. Πρωτ. 2710/3018

Π ρ ο ς
Τούς κ. κ.

- 1.- Κωνσταντίνου Μπραταϊάτην, Καθηγητήν Παιδαγωγικού, Κομμουνιστούρου 39
- 2.- Κων/νον Μουτούσην, Καθηγητήν Παιδαγωγικού, Πενήρου 5
- 3.- Νικόλαον Λοβρον, Καθηγητήν Παιδαγωγικού, Ομήρου 2 4
- 4.- Κων/νον Χαράσην, Καθηγητήν Παιδαγωγικού, Μπουμπουλίας 26
- 5.- Κων/νον Τσάτσον, Καθηγητήν Παιδαγωγικού, Κυδαθηναίων 9
- 6.- Στέφανον Κουμαρλόγλου, Διευθυντήν Ήθημερίδος "ΠΡΩΤΑ" Βασιλίσσης Σοφίας 2
- 7.- Θεόδ. Α. Μαρτινέπουλον, Γεν. Διευθυντήν Ήθημερίδος "ΕΚΑΝΟΜΟΝΙΑΝ"
- 8.- Δημήτριον Στεφάνου, Δ/ντήν Σχολικής Ήθειας
- 9.- Νικόλαον Αρμάδιον, Διευθυντήν Ήθημερίδος "ΠΡΟΒΟΛΕΣ"
- 10.- Κων/νον Σαργόγλου, Ιατρός, Διευθυντήν Ε.Ι.Κ.Ε.Α., Πατησίων 74

Ε ν τ α θ α

Ανεκδοθέν, άλλ' ιδιαίτερος μετά τόν τελευταίον παγκόσιμον πόλεμον, τό ζήτημα της προστασίας της μητρότητος και της παιδικής ήθειας, κίλλει αποδειχθέντο βόλων διά τήν καλήν θεμελίωσιν και τήν άμωμωμένησιν τών έθών. Διά τοϋτο όλα τά έθνη έπείδειξαν και πίντοτε έπιδεικνύουσι ιδιαίτερον ένδιαφέρον επί τοϋζήτηματος τοϋτου.

Διά τήν χόραν μας, τό ζήτημα της προστασίας της μητρότητος και της παιδικής ήθειας άπεκτησεν πλέον έξαιρετικόν σοβαρότητα μετά τας καταστροφάς και άπώλειας της πολεμικής και μεταπολεμικής περιόδου, και ειδικότερον της λεγόμενης κατοχής.

Κατά τό παρελθόν έτος, τή πρωτοβουλία έπιστημονικών και άλλων προσωπικοτήτων, ένδιαφερομένων διά τήν ήγτέρα και τό παιδί, έγένετο είδικόν συνέδριον, τό όποιον έξήτασε όλα τά σχετικá θέματα και κατέληξεν εις άριστήματα πορίσματα τών όποιων και ήμετες έχομεν καταστή ένήμεροι.

Πρός ένδοξησιν και έξιοποιήσιν τών πορισμάτων τοϋτων και έν γίνει διά τήν λήψιν όλων τών προσηκόντων μέτρων προς προστασίαν της μητρότητος και της παιδικής ήθειας συγκροτήθη έν ήμιν έπιτροπή και παραλαβόμενες, τό ταχύτερον συνεργάμενοι, προσήτε εις τήν κατάρτισιν σχεδίου νόμου άποβλέποντος εις τήν ρόθμισην τοϋ ζήτηματος τοϋτου κατά τόν πλέον πρόσφορον και πραγματοποιήσιμον τρόπον.

Κατά τήν κατάρτισιν τοϋ σχεδίου νόμου ή έπιτροπή θα λάβη ύπ' όψιν και τά καταρτισθέντα ήδη προσέδεια ως και τάς άπόψεις τάς έκτεθεισάς κατά τας συσκέψεις τάς γενομένας ύπό τήν Προεδρείαν της Α.Υ. της Εργασιμότητας θρειδερνικής, τοϋ Διαδόχου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Στ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ακμ. β. ε. Αντίγραφον

Μεγαλειότατε,

Κατόκιν τῆς ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ἐκφρασεύσεως ἐπιθυμίας ὑποβάλλω αὐτῇ τὰς σκέψεις μου περὶ τοῦ καλλιτέρου τρόπου τῆς καθοδηγήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἑσθιτικῆς ἡλικίας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εὐσεβότως τὸ κατωτέρω σύντομον ὑπόμνημα, ἐσπᾶν ἐν ταυτῷ, ὡς ἑλλην πολίτην τὴν βαθεῖαν μου πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα εὐγνωμοσύνην διότι ἐπιδεικνύει τόσον ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ θεμελιώδους τούτου προβλήματος τοῦ τόκου μας, ἀπὸ ἧν λύσιν τοῦ ὁποῖου ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς πατρῴας μας.

1.- Ἡ κοίσιμος διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἑλληνοπαίδος ἡλικία ἀρχίζει περὶ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος καὶ φθάνει μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ ἑλληνοπαῖς θά στρατευθῆ. Εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν θεωροῦν τὰ κατωτέρω προτεινόμενα. Τὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας τῶν δεκατεσσάρων ἔτων ἔχουν ἤδη τελειώσει τὸ δημοτικὸν καὶ ἢ φοιτοῦν εἰς σχολεῖον μέσης ἐκπαιδεύσεως ἢ ἤρχισαν ἤδη νὰ ἐργάζωνται βιοποριστικῶς. Τὰ περιοριστερὰ ἀνήκουσιν εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν κατηγορίαν.

Πρός δύο κατερθύνσεις τείνουσ τότε νά μολύνουσ τήν ψυχήν των ποικίλα κοιτωνικά ρεύματα, πρὸς τήν ἠθικὴν καὶ πρὸς τήν ἐθνικὴν. Σκοπὸς εἶναι νά ἀποτρέψωμεν τοὺς δύο αὐτοὺς κινδύνους.

2.- Πρὸς ἀποτροπὴν τῶν δύο αὐτῶν κινδύνων δύο εἶναι τὰ μέσα, ἀφ' ἑνὸς ἡ διαπαιδαγώγησις, ἠθικὴ καὶ ἐθνικὴ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὀργάνωσις τῆς νεολαίας. Ὁ νέος χρειάζεται καὶ μόρφωσιν καὶ ἄρθρσιν. Τὴν μόρφωσιν εἶ τὴν δόξην ἢ διδασκαλίαν, τὴν ἄρθρσιν εἶ τὴν προσφερόν ἢ ὀργάνωσιν. Δὲν ἀποκλείεται διδασκαλία καὶ ὀργάνωσις νά συνδύασου εἰς ὀρισμένους τομεῖς.

3.- Ἐν πρώτοις δὲν δυνάμεθα νά ἐπανασταθῶμεν καὶ ὡς πρὸς ἀμφοτέρω τὰ μέσα αὐτὰ οὐτε εἰς μόνην τὴν οἰκογένειαν, οὐτε εἰς μόνον τὸ σχολεῖον, οὐτε καὶ εἰς τὰ δύο μαζί. Νομίζω ἔτις ὅτι τὸ ἔργον τῶν πᾶσης εὐσεφῶς Κατηχητικῶν σχολείων κινεῖται εἰς περιορισμένον κῶλον καὶ δὲν δύνανται νά ἀποτελέσῃ παρὰ βοηθητικὸν παράγοντα οὐχὶ καὶ πάντοτε θεέλιμον. Ὁ Προσκοπισμὸς καὶ Ὁδηγητισμὸς εἶ ἠδύναντο νά βοηθήσουσ εἰς τὸν ἐπιδικώμενον σκοπὸν, περισσότεροσ πᾶσης ἄλλης ἐκ τῶν θεισταμένωσ ὀργανώσεωσ. Ἄλλὰ ἰδίως ὁ Προσκοπισμὸς χρῆζει μίθς ἐπιμελεστέρας παρακολουθήσεωσ, καθ' ὃν τρόπον κατωτέρω θέλωμεν ἀναπτέξῃ. Αὐτὰ εἶναι τὰ σημερινὰ δεδομένα.

4.- Ἐρωτᾶται ἤδη πῶς πρέπει εἰς τὸ μέλλον νά ὀργανωθῇ ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς νεολαίας.

5.- Ἡ διδασκαλία εἶ εἶναι σχολικὴ καὶ ἐξωσχολικὴ. Ἡ ἠθικὴ ὁμοσ καὶ ἐθνικὴ κοσμοθεωρία πρέπει νά εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς πᾶσαν περίπτω-

σιν από άπόψως οδοίας. 'Αποβίω μάλιστα ιδιαίτέραν σημασίαν εις τό νά είναι άπολύτως ένιαία ή διδασκαλία αύτή. Μόνον ή άνάπτυξις αύτης θά διαφέρη άναλόγως της ηλικίας και τοσ βαθμοσ της μορφώσεως.

6.- Τό περιεχόμενον της διδασκαλίας αύτης εις όλον της τό βήθος, θά πρέπει νά διατυπωθῆ από μίαν τριμελή έπιτροπήν διδασκαλίας (περί ης κατωτέρω άρ.18). Βάσει της πλήρους ταύτης διατυπώσεως θά γίνουον κατόπιν αι πλέον άπλαί και λαϊκάι διατυπώσεις αι όκοται θά χρειασουον άναλόγως της ηλικίας και της μορφώσεως. 'Ιδιαίτερα μέριμνα πρέπει νά καταβληθῆ ώστε μέσα εις την ηθικήν και ένυικήν ιδεολογίαν, περί ης άνωτέρω, συμπεριληθουον έκ της χριστιανικής διδασκαλίας όλα τά προσιτά εις την νεολαίαν στοιχετα.

7.- Εις μέν τά σχολετα την ιδεολογίαν αύτήν πρέπει νά την ένυτερνισουον ολοκληρωτικώς οι διδάσκαλοι και θά πρέπει νά μήν είναι άντικείμενον ειδικου μαθήματος, αλλά νά αποτελῆ την άτμόσφαιραν από την όκοίαν θά είναι διαποτισμένη, κατά τό μέτρον που έπιτρέπεται έκάστοτε τό θέμα, καθεσδιδασκαλία, ιδίγ όμως ή διδασκαλία τών έλληνικών, της ιστορίας, τών θρησκευτικών και φιλοσοφικών μαθημάτων.

Όπου όμως δέν υπάρχει σχολετον η έσ' όσον τό ύπάρχον δέν πληροῦ τοσ όρους αύτουσ ή διδασκαλία αύτή πρέπει νά διοχετευθῆ δι' άλλων όργάνων.

Και εις μέν τά σχολετα ή διδασκαλία αύτή δέν δύναται νά εισαχθῆ παρά διά τοσ 'Υπουργείου Παιδείας. Έξω όμως τών σχολείων

υπάρχει δυνατότης να διοχετευθῆ ἄνευ παρεμβολῆς του. Πάντως κατ' ἄρχήν ἡ διατοπωθεσομένη διδασκαλία πρέπει νά ἐκφορσοῦ ὡς μία καθολική ἐνιαῖα διδασκαλία ὅλης τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ὅπουδῆποτε καί ἂν αὕτη εὐρίσκεται.

8.- Διὰ τὴν διδασίαν τῆς οὕτω διατοπωθεσομένης διδασκαλίας, ἔξω τοῦ σχολείου χρειάζονται δύο τινά, τὰ πρόσωπα ποῦ θά διδάξουν καί ὁ τρόπος μέ τὸν ὁποῖον θά συγκεντρῶνεται τὰ παιδιὰ γύρω ἀπὸ τοὺς διδάσκοντας.

9.- Τὰ πρόσωπα δὲν ὑπάρχουν. Καί ἂν ὑπάρχουν ἐλάχιστα εἰς τὸν διδασκαλικὸν κλάδον, αὐτὰ εἶναι σχεδὸν τελείως ἀπορροφημένα ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμά τους. Εἶναι ἐπομένως ἀνάγκη νά δημιουργηθῆ τὸ ἔμψυχον ὄλικόν. Ἀπὸ ἐθελοντικῆν ἐργασίαν δὲν πρέπει νά ἀναμένεται συνεχῆς καί πλήρης ἀπόδοσις. Καί ἂν ὑπάρχουν ἐξαιρέσεις, αὐταὶ ἐπικορώνουν τὸν κανόνα. Θά χρειασθῆ ἐπομένως εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον χρήμα. Ἄν εἶναι ὀλίγον, τὸ ἔργον θά εἶναι περιορισμένον. Διὰ νά εἶναι γενικόν, τὸ χρήμα πρέπει νά εἶναι ἀρκετόν.

10.- Ἄλλὰ δὲν ἄρκει τὸ χρήμα. Χρειάζεται μέθοδος πρὸς διέπλασιν αὐτοῦ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Ἡ κολλιτέρα λύσις θά ἦτο ἂν ὅλη ἡ ἐργασία διηρηῆτο εἰς στάδια.

α) θά ἀνελάβανεν ἡ Ἐπιτροπὴ Διδασκαλίας νά διατυπώσῃ τὰς βασικὰς ἠθικὰς καί ἐθνικὰς ἀρχὰς αἱ ὁποῖαι θά ἀποτελέσουν τὸ περιεχόμενον ὅλης αὐτῆς τῆς διδασκαλίας.

β) Ἡ ἴδια θά ἀνελάβανεν ὄχι μόνον γραπτῶς νά διατυπώσῃ τὰς ἀρχὰς αὐτάς ἀλλὰ νά τὰς μεταδώσῃ διὰ προσωπικῆς ἐπικοινωνίας πρὸς ἓνα ἐπιτελεῖον 15-20 ἀνθρώπων.

γ) Αύτοί θα ήσαν οι πρώτοι εκπαιδευταί εκείνων που θα αναλάβουν κατόπιν την διδασκαλίαν των παιδιών.

Ός κατωτέρω θέλω αναπτύξω τό εμπύχον αυτό δαικόν θα ήδύνατο νά άνήκη είς τάς όργανώσεις είς τάς όκοίαις θα ένεντάσσοντο τά παιδιά. Τοϋτο θα συνενήγαστο καί οίκονομίαν χρημάτων έλλά καί έλλα πλεονεκτήματα.

11.- Διά νά έλαθον είς έπαφήν μέ τόν διδάσκαλον τά παιδιά θα πρέπει κατά κάποιον τρόπον νά συγκεντρώνονται καί όμαδεύονται. Ή δέ όμάδευσις αύτή πρέπει νά είναι όχι συμπτωματική άλλα διαρκής. Είς τό σημεϊον αυτό έβάπτονται ή διαπαιδαγώγησις καί ή όργάνωσις της νεολαίας. Έκτός της όμαδεύσεως έντός τουσ σχολείου, τά παιδιά θα όμαδεύονται καί έξω τουσ σχολείου. Είς τό πλαίσιον της όμαδεύσεως αύτης τά παιδιά άφ'ένός θα άκοκτοϋν την ήθικήν καί ένυικήν παιδείαν που χρειάζονται καί ταυτοχρόνως θα έχουν την εύκαιρίαν της ανάπτυξεως της όράσεως που άπαιτεί ή νεότης καί ή ζωηκότης των. Τίθεται έπομένως τό πρόβλημα πως θα όργανωθί ή νεολαία έξω-σκολικώς είς τρόπον ώστε έν τή όργανώσει νά ίκανοποιούνται καί τά δύο είτήματα που άνεωθεραμεν ήδη, ή συμπλήρωσις της ήθικής καί ένυικής παιδείας των παιδιών άφ'ένός καί άφ'έτέρου ή όργανωμένη όρθεσις των.

12.- Καί έν πρώτοις έξεταστέον έν πρέπει τίς νά έπιδιώξη την συγκρότησιν μιας νέας όργανώσεως πληροϋσης τελείως όλουσ αύτουσ τουσ όρουσ ή την κατάλληλον χρησιμοποίησιν των ύπαρχουσων όργανώσεων.

Τό πρώτον θα ήτο σήμεραν εύκαιρον καί διαβλητόν, θα προεκάλει

ἀντιδράσεις ἀπὸ μέρους τῶν ὑπαρχουσῶν ὀργανώσεων, θὰ ἀκίηται πολὺ μεγάλας δαπάνας, θὰ ἦτο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὀυχερές.

13.- Μένει ἡ δευτέρα λύσις, ἡ ἐκμετάλλεσις τῶν ὑπαρχουσῶν ὀργανώσεων. Ἔχω ἂν πρὸς τὴν μου τὰς ὀργανώσεις τῶν Προσκόπων καὶ τῶν Ὀδηγῶν. Εἶναι αὗται κατὰλληλαι διὰ τὸν σκοπὸν μας ; Ἄν καὶ μεταξὺ τῶν δύο ὑπάρχουν θεριολογικαὶ διαφοραὶ ὑπὲρ τῶν Ὀδηγῶν πάντως καὶ αἱ δύο χρειάζονται ἐνίσχυσιν, συμπλήρωσιν, βελτίωσιν καὶ ὁλοκλήρωσιν. Εἶναι τοῦτο εὐχερές ; Νομίζω ναί. Εἶναι πάντως πολὺ εὐχερέστερον ἀπὸ τὴν δημιουργίαν μιᾶς νέας ὀργανώσεως.

14.- Πρὸς ποῖαν κατεύθυνσιν χρειάζονται αἱ ὀργανώσεις αὗται βελτίωσιν ; Πρῶτον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς παιδείας. Ἡ Ἐπιτροπὴ Διδασκαλίας τὴν ὁποῖαν εἰσηγοῦμαι ἀνωτέρω θὰ πρέπει νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὰ στελέχη τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν εἰς ὅσα τυχόν σημεῖα ὑστεροῦν. Αἱ ὀργανώσεις πιστεύω ὅτι θὰ δεχθοῦν τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτὴν καὶ τὴν δι' αὐτῶν διοχέτευσιν τῶν ἀρχῶν τοῦτων πρὸς τὰ παιδιὰ. Διὰ νὰ δεχθοῦν ὅμως αὐτὴν τὴν διοχέτευσιν θὰ πρέπει ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἰδικῆς μας νὰ εἶναι σεβαστοὶ μερικοὶ κανόνες καὶ μερικοὶ τύποι, οἱ ὁποῖοι συνδέουν τὰς ὀργανώσεις αὐτὰς μὲ τὸν διεθνῆ ποσοκοπιζόμεν καὶ Ὀδηγισμόν, ἀφ' ἑτέρου θὰ πρέπει ἀντιθέτως οἱ ἠγοῦμενοι ἐν Ἑλλάδι τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν θὰ δεχθοῦν τὴν οὐσίαν τῆς ἐθνικῆς καὶ ἠθικῆς διαπαιδαγωγῆσεως, ὅπως αὕτη θὰ διαποθεῖ ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω μνησθεῖσαν Ἐπιτροπὴν. Ἔχω κῆθε λόγον νὰ πιστεύω ὅτι καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἶναι ἐφικτά. Πιστεύω δὲ ὅτι εἶναι πρὸς ὄφελος τῆς ἰδικῆς μας προσπάθειας ἡ διὰ μέσου ὀργανισμῶν διεθνοῦς χαρακτῆρος διοχέτευσίς ἠθικῆς καὶ ἐθνικῆς διδασκαλίας, ἡ ὁποία ἄλλοτε δὲν ἀφίσταται ἀπὸ τὰ νῦν εἰς τὰς ὀργανώσεις αὐ-

τάς διδασκόμενα. Πρόκειται ἁπλῶς περὶ μιᾶς ἐμβαθύνσεως καὶ μιᾶς διευρύνσεως τῶν ἤδη διδασκουμένων. Διότι ἤδη αἱ ὀργανώσεις αὐταὶ ἀδιόρατος ἐξελισσόμεναι περιώρισαν τοὺς διεθνεῖς τύπους, τὸν διεθνή γενικῶς χαρακτήρα ἐπ' ὀφείλει τοῦ ἑλληνικοῦ. Ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ὅρου ἢ διατήρησις τῆς διεθνοῦς μορφῆς εἶναι ἀναντικατάστατον πλεονέκτημα, τὸ ὅποτον καμμία νέα ὀργάνωσις δέν θά ἠδύνατο νά προσφέρῃ. Ἐν συμπεράσματι ἐπομένως ἡ διδασκαλία πρέπει νά γίνῃ ἐν τῇ πλαίσιῳ τῶν ὀπαρχουσῶν καὶ ἀνωτέρω ἀναφερομένων ὀργανώσεων.

15.- Ἄλλὰ καὶ ἡ ὁρῶσις τῆς νεολαίας μας μέσα εἰς αὐτάς θά εἶδῃ τὴν προσφορωτέραν διέξοδον, ἔνθ' ἡμέλιστα τὸ πνευματικὸν στοιχείον, ἡ διδασκαλία ὁστερεῖ εἰς τὰς ὀργανώσεις αὐτάς, ἡ ὀργάνωσις τῆς ὁδοσεως ἐδρῖσκειται εἰς καλλίτερον ἔκκεντρον. Χρειαζόνται εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὄχι διόρθωσιν ἀλλὰ ὀλικὴν ἐνίσχυσιν καὶ τόνωσιν τοῦ ἔργου τῶν, τὰς ὁποιᾶς θά ἐπιφέρῃ καὶ ὁ κατωτέρω προτεινόμενος πληρέστερον συντονισμὸς.

16.- Ἐντὸς τοῦ πλαίσιου τῆς ὁδοσεως καὶ στοιχεῖον σπουδαῖον τῆς ταύτης θά ὀπάρῃ ἡ σωματικὴ ἀγωγὴ καὶ ὁ ἀθλητισμὸς. Δέν νοεῖται ὁδοσεως νέων καὶ δέν συνδράζεται καὶ μὲ τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα. Δέν νοεῖται οὔτε καὶ ἄθλητικὴ ἔξις τῆς νεολαίας χωρὶς σωματικὴν ὀπαρσιν.

17.- Παραλλήλως πρὸς αὐτάς τὰς δύο ὀργανώσεις καὶ ἐσ' ὅσον ὄλα τὰ παιδιὰ δέν ἀνήκουν ἢ δέν θελήσουν νά ὀπαρῶσιν εἰς αὐτάς, θά χρῆσιμοποιηθῶσιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἄλλαι τοπικαὶ ἢ περιωρισμέναι ὀργανώσεις κοινῆς μορφῆς, αἱ ὅποια ἔστω καὶ ἀτελέστερον θά ἠδύ-

ναντο νά εξοκηρητήσουν τούς άνωτέρω σκοπούς. Δέν νομίζω, ός καί άνωτέρω άνέπτοξα, ότι θα ήτο σήμερα σκόπιμος ή ουγκρότησις μιθς νέας μεγάλης πανελληνίου οργανώσεως, ούτε καί θα πρέπει νά είναι άκοιχερωτική ή έγγραφή τών παιδιών εις ολιανόηποτε οργανώσιν.

Περί τής δημιουργίας τοιούτων τοπιικών ή περιωριομένων οργανώσεων θα ήδύναντο νά μεριμνήσουν αι κατά τόπους εργατικά έστίαι, τό όρφανοτροφεία κτλ. Εόχης όμως έργον θα ήτο νά άποφευχθ ή ουγκρότησις πολλών τοιούτων οργανώσεων.

18.- Διά νά καταστούν όλαι αι άνωτέρω σκέψεις πραγματικότης, νομίζω ότι θα έπρεπε έν πρώτοις νά ίδρωθ ή ένα νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, όνομαζόμενον λ.χ. "Ίδρυμα προστασίας τής έφηβικής ηλικίας καί διεσθονόμενον άπό έν 'Ανώτατον Συμβούλιον Διαπαιδαγωγήσεως τής Νεολαίας τελοθν άπό τήν 'Επίτιμον Προεδρείαν τής Α.Μ. καί τήν τακτικήν προεδρείαν τοθ 'Υπουργοθ τής Παιδείας. Τό Συμβούλιον θα έπρεπε νά συνδράσ ην παρουσίαν έκπροσώπων τοθ 'Υπουργείου Παιδείας, τών Προσκόπων καί τών 'Οδηγών καί τήν παρουσίαν προσώπων μή έχόντων μέν τόνοις ιδιότητα τινά, αλλά οδοισαστικής ικανότητος έν σχέσει μέ τόν επίδικωόμενον σκοπόν. Έάν μάλιστα τά τελευταία αυτά ήδύναντο νά άποτελοθν τήν πλειοψηφείαν τοθ Συμβουλίου, τοθτο θα άπέβαινε επ'ώφελείη τοθ όλου έργου.

Τό 'Ανώτατον Συμβούλιον θα εξέλεγε τρείς 'Επιτροπάς, τήν 'Επιτροπήν Διδασκαλίας, τήν 'Επιτροπήν 'Οργανώσεως καί μίαν πενταμελή 'Εκτελεστικήν 'Επιτροπήν πρός έκτέλεσιν τών γενικών άποφάσεων θας όκοίας από θα έλάμβανε.

Τά καθήκοντα τοθ 'Ανώτατου Συμβουλίου θα ήσαν κολλακλή:

- 1) θα ένέκρινεν τός γενικός άρχάς τής ένθνικής καί ήσθνικής διδασ-

σκαλίας τήν ὁμοίαν ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω θά διατόπωνε ἡ Ἐπιτροπή Δι-
δασκαλίας.

2) θά ἐνέκρινεν τάς περί τοῦ τρόπου τῆς διαδόσεως τῆς διδασκαλίας
αὐτῆς εἰσηγήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Ὁργανώσεως (διά διδασκαλίας, δημο-
σιευμάτων κλπ), καί πρός τοῦτοις θά ἐξελέγε καί τά στελέχη τά ὁμοί-
α θά ἐτύγχανον τῆς ἀναγκαίας μετεκπαιδεύσεως διά τόν ἀνωτέρω σκο-
πόν .

3) θά ἐκρότεινεν τά μέτρα πρός συντονισμόν τῆς ἐργασίας τοῦ σχο-
λείου, τοῦ Ἐπιχειρήματος Παιδείας γενικῶς καί τῶν ὁργανώσεων τῆς νεο-
λαΐας.

4) θά ἐνέκρινεν τόν προϋπολογισμόν τοῦ Ἰδρύματος.

Τό Ἰδρυμα δέν θά ἀσκῆ βεβαίως ἐξουσίαν, δέν θά ἐπεμβαίηρ ὀβ-
τε εἰς τάς ἀρμοδιότητας τοῦ Ἐπιχειρήματος Παιδείας, ὅτε θά περιορί-
ζῃ τήν ἀνεξαρτησίαν τῶν Προσκόπων καί τῶν Ὁδηγῶν ἢ ἄλλων ὁμοίω-
μένων ὁργανώσεων. Δύναμις του θά ἦτο τό κύριον του καί κύριόν του
μέλημα :

α) ἡ ἐπιβολή ἀπανταχοῦ μιᾶς κοινῆς ἠθικῆς καί ἐθνικῆς ἰ-
δεολογίας,

β) ἡ ἀποδοχή τῆς ἐν τῇ, πνεύματι τοῦτῃ μετεκπαιδεύσεως δι-
δασκάλων καί στελεχῶν τῶν ὁργανώσεων,

γ) ἡ ἐπιβολή κοινῶν μορφῶν ὁράσεως τῆς νεολαΐας,

δ) ὁ συντονισμός τῆς ὁράσεως σχολείου, ὁργανώσεων, προσκό-
πων καί ὀδηγῶν, ἐργατικῶν ἐσπιῶν, ὅπου ὑπάρχουν, καί οἰονδήποτε ἄλ-
λων ὁργανώσεων ὅπου θά εἶναι δυνατή ἡ ἠθική καί ἐθνική διδασκαλία
καί ἡ κατάλληλος ὁρῶσις τῆς νεολαΐας .

19.- 'Η προτεινομένη λβοις ἔχει τὰς ἀκολούθους ἀδυναμίας :

α) 'Εξαρτᾶται κατὰ πολὺ ἡ ἐπιτοχία τῆς ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας. 'Αλλὰ εἰ πρέπει νὰ ἐλπίζω τίς ὅτι τὸ 'Υπουργεῖον δέν εἶναι τελικῶς ἐμπόδιον εἰς τὰς εὐτυχεῖς λβοις. 'Ανεξαρτήτως τοῦτῳ εἰς ὅσον τὴν πρωτοβουλίαν καὶ πρωτοκαθεδρίαν εἰς τὸ ἔργον εἶχε ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπουσιάζω ὁ ἀρμόδιος σὺμβουλος τῆς.

β) 'Εξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐρεσιν καὶ ἀπὸ τὸν σχηματισμὸν καταλλήλου ἐπιτόκου ἑπιτόκου, τὸσον διὰ προσωρικὴν διδασκαλίαν ὅσον καὶ διὰ τὴν συγγραφὴν παντὸς εἴδους ἔργων καὶ ἐντόπων.

'Η δευτέρα αὐτῆ ἀδυναμία πισφεδομεν ὅτι παρακάμπτεται ἔν τῷ 'Ανώτατον Συμβουλίον ἀκαρτίωρη κατὰ κλεισθήσαν ἀπὸ ἀνθρώπουσ ἱκανοὺς νὰ συλλάβουν τὸ νόημα τοῦ ἔργου τοῦτου, ἔν ἐν συνεχίᾳ τὰ τρία μέλη τῆς 'Επιτροπῆς Διδασκαλίας, εἶναι πράγματι τὰ κατὰλληλα πρόσωπα καὶ τέλος ἔν ὑπάρξουν τὰ ἀναγκαῖα εἰκονομικὰ μέσα.

20.- Διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ὅλης αὐτῆς προσπάθειας εἰς ἔπρεπε ἡ Α.Μ. νὰ ἔλθω εἰς προσωρικὴν ἐκπαθὴν με ὀρισμένα πρόσωπα τὰ ὅποια εἶχαν οἱ κήριοι βοηθοὶ Του εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ὡς καὶ με τὸν 'Υπουργὸν τῆς Παιδείας. 'Εφ' ὅσον ἐδρεθῆ τὸ ἔδαφος πρόσφορον εἰς ἡδύνατο ἡ Α.Μ. νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν σύγκλησιν μιὰς συσκεψέως. Τὰ κορίσματα ταύτης εἰς ἔπρεπε νὰ εἰσηγηθῆ ὁ κ. 'Υπουργὸς τῆς παιδείας εἰς τὴν Κοβέρνησιν διὰ νὰ γίνω καὶ ὁ σχετικὸς νόμος.

21.- 'Εφ' ὅσον ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἐπιδοκιμάσῃ τὰς σκέψεις αὐτάς κατ' ἀρχὴν, τιθέμεθα εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτῆς διὰ τὴν εἰσήγησιν λεπτομερεστέρων προτάσεων καὶ διὰ τὴν πρότασιν τῶν προσώπων τὰ δ-

ποτα δέν θά ἔπρεπε νά λείψουν ἀπὸ αὐτὴν τὴν προσπάθειαν, ἐφ' ὅσον θέ-
λομεν νά ἐπιτύχη .

Διὰ τελευτὴν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Κωνσταντῖνος Δ. Τσάτσος

Ἐν Ἀθήναις τῆ 9ῃ Ἀπριλίου 1948

9 ημερ/1948

Μεγαλειότητα,

Κατόπιν της όπό της 'Υμετέρας Μεγαλειότητος έκρασεθείσης έκπιθυμίας όπως ύποβάλω άντ' τας σκέψεις μου περί του καλλιτέρου τρόπου της καθοδηγήσεως της έλληνικης έφηβικης ηλικίας, λαμβάνω τήν τιμήν να ύποβάλω εδσεβδωτος τό κατωτέω σύντομον όπόμνημα, έσράζων έν ταυτ' ,ός έλλην πολίτης, τήν βαθεΐαν μου προς τήν 'Υμετέραν Μεγαλειότητα εδγνωμοσύνην, διότι εκιδεικνύει τδσον ζωηρόν ενδιαφέρον διά τήν αντιμετώπισιν του θεμελιώδους τούτου προβλήματος του τδκου μας, από / έν λύσιν του όλοφου έξαρτάται τό μέλλον της εολής μας.

1.-'Η κρίσιμος διά τήν ψυχήν του έλληνοπαίδος ηλικία αρχίζει περί τό δέκατον τέταρτον έτος και φθάνει μέχρι της στιγμής καθ' ην ο έλληνοποις οδ στρατευοθ. Είς άντ' τήν ηλικίαν άσοροβν τά κατωτέρω προτεινόμενα. Τά παιδιά της ηλικίας των δεκατεσοάρων έτων έχουν ήδη τελειώσει τό δημοτικόν και ή φοιτοβν είς σχολείον μέσης εκπαιδεσεως ή ηρχισαν ήδη να έργάζονται βιοκοριστικώς. Τά περισοότερα άνήκουσν είς τήν τελευταίαν άντ' τήν κατηγορίαν.

Πρός δύο κατευθύνσεις τείνουν τότε να μολύνουν την ψυχὴν των ποικίλα κοινωνικὰ ρεύματα, πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ πρὸς τὴν ἔθνικὴν. Σκοπὸς εἶναι νὰ ἀποτρέψωμεν τοὺς δύο αὐτοὺς κινδύνους.

2.- Πρὸς ἀποτροπὴν τῶν δύο αὐτῶν κινδύνων δύο εἶναι τὰ μέσα, ἀφ' ἑνὸς ἡ διαπαιδαγώγησις, ἠθικὴ καὶ ἔθνικὴ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὀργάνωσις τῆς νεολαίας. Ὁ νέος χρειάζεται καὶ μόρφωσιν καὶ ὀρᾶσιν. Τὴν μόρφωσιν θὰ τὴν δώσῃ ἡ διδασκαλία, τὴν ὀρᾶσιν θὰ τὴν προσφέρῃ ἡ ὀργάνωσις. Δὲν ἀποκλείεται διδασκαλία καὶ ὀργάνωσις νὰ συνδυασθοῦν εἰς ὁρισμένους τομεῖς.

3.- Ἐν πρώτοις δὲν δύναμεθα νὰ ἐπαναπαυθῶμεν καὶ ὡς πρὸς ἀμφότερα τὰ μέσα αὐτὰ οὔτε εἰς μόνην τὴν οἰκογένειαν, οὔτε εἰς μόνον τὸ σχολεῖον, οὔτε καὶ εἰς τὰ δύο μαζί. Νομίζω ἐπίσης ὅτι τὸ ἔργον τῶν πᾶσης εὐσεφῶς Κατηχητικῶν σχολείων κινεῖται εἰς περιωρισμένον κύκλον καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσῃ παρά βοηθητικὸν παράγοντα οὐχὶ καὶ πάντοτε ἀφελίμου. Ὁ Προσκοπισμὸς καὶ Ὁδηγισμὸς θὰ ἠδύναντο νὰ βοηθήσουν εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν, περισσότερον πᾶσης ἄλλης ἐκ τῶν ὑφισταμένων ὀργανώσεων. Ἀλλὰ ἰδίως ὁ Προσκοπισμὸς χρήζει μιᾶς ἐπιμελεστέρως παρακολουθήσεως, καθ' ὅν τρόπον κατωτέρω θέλομεν ἀναπτύξῃ. Αὐτὰ εἶναι τὰ σημερινὰ δεδομένα.

4.- Ἐρωτᾶται ἤδη πῶς πρέπει εἰς τὸ μέλλον νὰ ὀργανωθῇ ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς νεολαίας.

5.- Ἡ διδασκαλία θὰ εἶναι σχολικὴ καὶ ἐξωσχολικὴ. Ἡ ἠθικὴ ὁμοῦ καὶ ἔθνικὴ κοσμοθεωρία πρέπει νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς πᾶσαν περίπτω-

σιν ἀπό ἀπόψεως οὐσίας. Ἀποδίδοι μάλιστα ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ νῦν εἶναι ἀπολύτως ἐνιαῖα ἡ διδασκαλία αὐτή. Μόνον ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς θά διασέρη ἀναλόγως τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς μορφώσεως.

6.- Τὸ περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας αὐτῆς εἰς ὅλον τῆς τὸ βῆθος, θά πρέπει νά διατυπωθῇ ἀπό μίαν τριμελῆ ἐπιτροπὴν διδασκαλίας (περὶ ἧς κατωτέρω ἀρ. 16). Βάσει τῆς πλήρους ταύτης διατυπώσεως θά γίνουσι κατόπιν αἱ πλέον ἀπλάι καὶ λαϊκάι διατυπώσεις αἱ ὅποιαι θά γοραισθοῦν ἀναλόγως τῆς ἡλικίας καὶ τῆς μορφώσεως. Ἰδιαιτέρα μέρηνα πρέπει νά καταβληθῇ ὥστε μέσα εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ ἐθνικὴν ἰδεολογίαν, περὶ ἧς ἀνωτέρω, συμπεριληθῶσιν ἐκ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ὅλα τὰ προσεῖτά εἰς τὴν νεολαίαν στοιχεῖα.

7.- Εἰς μὲν τὰ σχολεῖα τὴν ἰδεολογίαν αὐτὴν πρέπει νά τὴν ἐνσωτηνοῦσιν ὁλοκληρωτικῶς οἱ διδασκαλοὶ καὶ θά πρέπει νά μὴν εἶναι ἀντικείμενον εἰδικοῦ μαθήματος, ἀλλὰ νά ἀποτελῇ τὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ τὴν ὅποιαν θά εἶναι διαποτισμένη, κατὰ τὸ μέτρον ποῦ ἐπιτρέπεται ἐκαστοτε τὸ θέμα, καθῆκε διδασκαλία, ἰδίῳ ὅμως ἡ διδασκαλία τῶν ἑλληνικῶν, τῆς ἱστορίας, τῶν θρησκευτικῶν καὶ φιλοσοφικῶν μαθημάτων.

Ἐποῦ ὅμως δὲν ὑπάρχει σχολεῖον ἢ ἐοῦσον τὸ ὑπάρχον δὲν πληροῦ τοῦς ὅρους αὐτοῦς ἡ διδασκαλία αὐτὴ πρέπει νά διοχετευθῇ δι' ἄλλων ὀργάνων.

Καὶ εἰς μὲν τὰ σχολεῖα ἡ διδασκαλία αὐτὴ δὲν ὀδύναται νά εἰσαχθῇ παρὰ διὰ τοῦ Ἐπιτοῦργεῖου Παιδείας. Ἐξω ὅμως τῶν σχολείων

ὀκάρχει δυνατότης νά διοχετευθῆ ἄνευ παρεμβολῆς του. Πάντως κατ'ἀρχήν ἡ διατοπωθεσομένη διδασκαλία πρέπει νά ἐκφρασθῆ ὡς μία καθολική ἐνιαῖα διδασκαλία ὅλης τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ὅπουδῆποτε καί ἔν αὐτῇ εὐρίσκεται.

8.- Διὰ τὴν διέδοσιν τῆς οὕτω διατοπωθεσομένης διδασκαλίας, ἔξω τοῦ σχολείου χρειάζονται ὀδο τινά, τὰ πρόσωπα ποῦ θά διδάξουν καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον θά συγκεντρῶνῶνται τὰ παιδιά γύρω γύρω ἀπό τοὺς διδάσκοντας.

9.- Τὰ πρόσωπα δέν ὀπάρχουν. Καί ἔν ὀπάρχουν ἐλάχιστα εἰς τόν διδασκαλικόν κλάδον, αὐτά εἶναι σχεδόν τελείως ἀπορροφημένα ἀπό τό ἐπάγγελμα τους. Εἶναι ἐκουένως ἀνάγκη νά δημιουργηθῆ τό ἔμψυχον ὀλικόν. Ἀπό ἔθελοντικήν ἔργασίαν δέν πρέπει νά ἀναμένεται συνεχῆς καί πλήρης ἀπόδοσις. Καί ἔν ὀπάρχουν ἔξαιρέσεις, αὐταί ἐπικυρόνουν τόν κανόνα. Θά χρειασθῆ ἐκουένως εἰς αὐτό τό σημεῖον χρῆμα. Ἄν εἶναι ὀλίγον, τό ἔργον θά εἶναι περιορισμένον. Διὰ νά εἶναι γενικόν, τό χρῆμα πρέπει νά εἶναι ἀρκετόν.

10.- Ἄλλα δέν ἄρκει τό χρῆμα. Χρειάζεται μέθοδος πρός διάκλασιν αὐτοῦ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Ἡ καλλιτέρα λύσις θά ἦτο ἔν ὀλη ἡ ἔργασία διηρητέο εἰς στάδια.

α) Θά ἀνελάμβανεν ἡ Ἐπιτροπή Διδασκαλίας νά διατοπῶσ τὰς βασικὰς ἠθικὰς καί ἔθνικὰς ἀρχὰς αἱ ὀποῖαι θά ἀποτελέσουν τό περιεχόμενον ὀλης αὐτῆς τῆς διδασκαλίας.

β) Ἡ ἰδία θά ἀνελάμβανεν ὄχι μόνον γρακτέως νά διατοπῶσ τὰς ἀρχὰς αὐτὰς ἄλλα νά τὰς μεταδώσ διὰ προσωπικῆς ἐπικοινωνίας πρός ἔνα ἐπιτελετέον 15-20 ἀνθρώπων.

γ) Αὐτοί θά ἦσαν οἱ πρῶτοι ἐκπαιδευταί ἐκείνων καὶ θά ἀναλάβουσι κατόπιν τὴν διδασκαλίαν τῶν παιδιῶν.

Ἦς κατωτέρω θέλω ἀναπτύξῃ τὸ ἔμψυχον αὐτῶ ὀλικόν θά ἡδύνατο νά ἀνήκῃ εἰς τὰς ὀργανώσεις εἰς τὰς ὁποίας θά ἐνετεῶσοντο τὰ παιδιὰ. Τοῦτο θά συνειρήγαστο καὶ οἰκονομίαν χρημάτων ἀλλὰ καὶ ἄλλα πλεονεκτήματα.

11.- Διὰ νά ἔλθουν εἰς ἐκπαθὴν μὲ τὸν διδάσκαλον τὰ παιδιὰ θά πρέπει κατὰ κάποιον τρόπον νά συγκεντρῶνται καὶ ὁμαδεύονται. Ἡ δὲ ὁμάδευσις αὕτη πρέπει νά εἶναι ὄχι συμπτωματικὴ ἀλλὰ διαρκής. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἐθάπτονται ἡ διαπαιδαγωγοὶς καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς νεολαίας. Ἐκτὸς τῆς ὁμαδεύσεως ἐντὸς τοῦ σχολείου, τὰ παιδιὰ θά ὁμαδεύονται καὶ ἔξω τοῦ σχολείου. Εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ὁμαδεύσεως αὐτῆς τὰ παιδιὰ ἀφ' ἑνὸς θά ἀποκοτῶν τὴν ἡθικὴν καὶ ἐθνικὴν παιδείαν καὶ χρειάζονται καὶ ταυτοχρόνως θά ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὀράσεως καὶ ἀπαιτεῖ ἡ νεότης καὶ ἡ ζωτικότης τῶν. Τίθεται ἐπομένως τὸ πρόβλημα πῶς θά ὀργανωθῇ ἡ νεολαία ἐξω-σχολικῶς εἰς τρόπον ὥστε ἐν τῇ ὀργάνωσει νά ἱκανοποιῶνται καὶ τὰ δύο αἰτήματα καὶ ἀνεπέρασεν ἦδη, ἢ συμπλήρωσις τῆς ἡθικῆς καὶ ἐθνικῆς παιδείας τῶν παιδιῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὀργανωμένη ὀρῆσις τῶν.

12.- Καὶ ἐν πρώτοις ἐξεταστέον ἔν πρέπει τις νά ἐπιδιώξῃ τὴν συγκρότησιν μίας νέας ὀργανώσεως πληροῦς τελείως ὅλους αὐτοῦ τοῦ ὅρου ἢ τὴν κατάλληλον χρησιμοποίησιν τῶν ὀπαρχουσῶν ὀργανώσεων.

Τὸ πρῶτον θά ἦτο σημερον εὐκαιρον καὶ διαβλητόν, θά προεκβάλλει

ἀντιδράσεις ἀπὸ μέρους τῶν ὑπαρχουσῶν ὀργανώσεων, θὰ ἀπῆται πολὺ
μεγάλως δαπάνης, θὰ ἦτο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὀυχερές.

13.- Μένει ἡ δευτέρα λύσις, ἡ ἐκμετάλλεσις τῶν ὑπαρχουσῶν ὀργανώσεων. Ἔχω ὁκ' ὄψιν μου τὰς ὀργανώσεις τῶν Προσοκόπων καὶ τῶν Ὀδηγῶν. Εἶναι αὗται κατάλληλαι διὰ τὸν σκοπὸν μας ; Ἄν καὶ μεταξὺ τῶν δύο ὑπάρχουν ἄξιολογικαὶ διαφοραὶ ὑπὲρ τῶν Ὀδηγῶν πάντως καὶ αἱ δύο χρειάζονται ἐνίσχουσιν, συμπλήρωσιν, βελτίωσιν καὶ ὁλοκληρώσιν. Εἶναι τοῦτο εὐχερές ; Νομίζω ναί. Εἶναι πάντως πολὺ εὐχερέστερον ἀπὸ τὴν δημιουργίαν μιᾶς νέας ὀργανώσεως.

14.- Πρὸς ποῖαν κατεύθυνσιν χρειάζονται αἱ ὀργανώσεις αὗται βελτίωσιν ; Πρῶτον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς παιδείας. Ἡ Ἐπιτροπὴ Διδασκαλίας τὴν ὁποῖαν εἰσηγοῦμαι ἀνωτέρω θὰ πρέπει νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὰ στελέχη τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν εἰς ὅσα τυχόν σημεῖα ὕστερον. Αἱ ὀργανώσεις πιστεύω ὅτι θὰ δεχθοῦν τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτὴν καὶ τὴν δι' αὐτῶν διοχέτευσιν τῶν ἀρχῶν τοῦτων πρὸς τὰ παιδιὰ. Διὰ νὰ δεχθοῦν ὅμως αὐτὴν τὴν διοχέτευσιν θὰ πρέπει ἀφ' ἐνός ἀπὸ τῆς πλευρῆς τῆς ἰδικῆς μας νὰ εἶναι σεβαστοὶ μερικοὶ κανόνες καὶ μερικοὶ τύποι, οἱ ὁποῖοι συνδέουν τὰς ὀργανώσεις αὐτὰς μὲ τὸν διεθνή Προσοκοπισμὸν καὶ Ὀδηγισμὸν, ἀφ' ἑτέρου θὰ πρέπει ἀντιθέτως οἱ ἠγοῦμενοι ἐν Ἑλλάδι τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν ψὰ δεχθοῦν τὴν οὐσίαν τῆς ἐθνικῆς καὶ ἠθικῆς διαπαιδαγωγήσεως, ὅπως αὕτη θὰ διατυπώσῃ ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω μνηθεύσαν Ἐπιτροπὴν. Ἔχω κἀκε λόγον νὰ πιστεύω ὅτι καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἶναι ἐφικτὰ. Πιστεύω δὲ ὅτι εἶναι πρὸς Θεὸν τῆς ἰδικῆς μας προσπαθείας ἢ διὰ μέσου ὀργανισμῶν διεθνοῦς χαρακτῆρος διοχέτευσιν ἠθικῆς καὶ ἐθνικῆς διδασκαλίας, ἢ ὁποῖα ἄλλωστε δὲν ἀφίσταται ἀπὸ τὰ νῦν εἰς τὰς ὀργανώσεις αὐ-

τάς διδασκόμενα. Πρόκειται ἄπλως περὶ μιᾶς ἐμβαθύνσεως καὶ μιᾶς διευρύνσεως τῶν ἤδη διδασκομένων. Διότι ἤδη αἱ ὀργανώσεις αὐταὶ ἀδιόρατως ἐξελισσόμεναι περιώρισαν τοὺς διεθνεῖς τύπους, τὸν διεθνή γενικῶς χαρακτηριστῆρα ἐπ' ὀφελείῃ τοῦ ἑλληνικοῦ. Ἐκὸς αὐτοῦ τοῦ ὅρου ἢ διατήρησις τῆς διεθνοῦς μορφῆς εἶναι ἀναντικατάστατον πλεονέκτημα, τὸ ὅποιον καμμία νέα ὀργάνωσις δὲν εἶ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ. Ἐν συμπεράσματι ἐκόμενης ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ γίνῃ ἐν τῇ πλαίσιῳ τῶν ὀπαρχουσῶν καὶ ἀνωτέρω ἀναφερομένων ὀργανώσεων.

15.- Ἀλλὰ καὶ ἡ ὀρθοσις τῆς νεολαίας μας μέσα εἰς αὐτάς εἶ εὐρὴ τὴν προσφορωτέραν διέξοδον, Ἐνθ' ἡμέλει τὸ πνευματικὸν στοιχείον, ἡ διδασκαλία, ὑστερεῖ εἰς τὰς ὀργανώσεις αὐτάς, ἡ ὀργάνωσις τῆς ὀράσεως ἐδρίσκεται εἰς καλλίτερον ἐπίπεδον. Χρειαζόνται εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὄχι διόρθωσιν ἀλλὰ ὀλικὴν ἐνίσχυσιν καὶ τόνωσιν τοῦ ἔργου τῶν, τὰς ὀποιᾶς εἶ ἐπιφέρῃ καὶ ὁ κατωτέρω προτεινόμενος πληρέστερον συντονισμὸς.

16.- Ἐντὸς τοῦ πλαίσιου τῆς ὀράσεως καὶ στοιχείου σκοποῦται τὰς ταύτης εἶ ὀπέρῃ ἡ σωματικὴ ἀγωγὴ καὶ ὁ ἀθλητισμὸς. Δὲν νοεῖται ὀρθοσις νέων ποῦ δὲν συνδυάζεται καὶ μετὰ τὰ ὀδο αὐτὰ στοιχεῖα. Δὲν νοεῖται οὐτε καὶ ἠθικὴ ἔξις τῆς νεολαίας χωρὶς σωματικὴν ἔκρησιν.

17.- Παραλλήλως πρὸς αὐτάς τὰς ὀδο ὀργανώσεις καὶ ἐφ' ὅσον ὀλα τὰ παιδιὰ δὲν ἀνήκουν ἢ δὲν θελήσουν νὰ ὀκαθοῦν εἰς αὐτάς, εἶ χρησιμοποιηθοῦν ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὀλλαι τοπικαὶ ἢ περιωρισμένα ὀργανώσεις κοινῆς μορφῆς, αἱ ὀποῖαι ἔστω καὶ ἀτελέστερον, εἶ ἠδύ-

ναντο νά ἐξυπηρετήσουσιν τοὺς ἀνωτέρω σκοποὺς. Δὲν νομίζω, ὅς καὶ ἀνωτέρω ἀνέπτυσα, ὅτι θά ἦτο σήμερα σκοπιμὸς ἡ συγκρότησις μιᾶς νέας μεγάλης πανελληνίου ὀργανώσεως, οὔτε καὶ θά πρέπει νά εἶναι ὀποχρεωτικὴ ἡ ἐγγραφὴ τῶν παιδιῶν εἰς οἰκονομικὰ ὀργανῶσιν.

Περὶ τῆς δημιουργίας τοιούτων τοπικῶν ἢ περιορισμένων ὀργανώσεων θά ἠδύνατο νά μεριμνήσουσιν αἱ κατὰ τόκους ἐργατικαὶ ἐστίαι, τὸ ὄρφανοτροφεῖα κτλ. Ἐδῆς ὅμως ἔργον θά ἦτο νά ἀποφευχθῆ ἡ συγκρότησις πολλῶν τοιούτων ὀργανώσεων.

18.- Διὰ νά καταστοῦν ὅλοι αἱ ἀνωτέρω σκέψεις πραγματικότης, νομίζω ὅτι θά ἔπρεπε ἐν πρώτοις νά ἰδρῶθῆ ἓνα νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ὀνομαζόμενον λ.χ. "Ἴδρυμα προστασίας τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας καὶ διεθουόμενον ἀπὸ ἓν Ἀνώτατον Συμβούλιον Διαπαιδαγωγίσεως τῆς Νεολαίας τελοῦν ὅλο τὴν Ἐπίτιμον Προεδρείαν τῆς Α.Μ. καὶ τὴν τακτικὴν προεδρείαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Τὸ Συμβούλιον θά ἔπρεπε νά συνδύαζ τὴν παρουσίαν ἐκπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, τῶν Προσκόπων καὶ τῶν Ὁδηγῶν καὶ τὴν παρουσίαν προσώπων μὴ ἐχόντων μὲν τόκοις ἰδιότητα τινά, ἀλλὰ οὐσιαστικᾶς ἱκανότητος ἐν σχέσει μὲ τὸν ἐπιδικώμενον σκοπόν. Ἐάν μάλιστα τὰ γελευτάτα αὐτά ἠδύνατο νά ἀποτελοῦν τὴν πλειοψηφίαν τοῦ Συμβουλίου, τοῦτο θά ἀπέβαινε ἐπ' ὄφελειν τοῦ ὅλου ἔργου.

Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον θά ἐξέλεγε τρεῖς Ἐπιτροπὰς, τὴν Ἐπιτροπὴν Διδασκαλίας, τὴν Ἐπιτροπὴν Ὀργανώσεως καὶ μίαν πενταμελῆ Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν γενικῶν ἀποφάσεων θὰς ὁμοίας αὐτὸ θά ἐλάμβανε.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου θά ἦσαν πολλαπλά:

- 1) θά ἐνέκρινεν τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς ἐθνικῆς καὶ ἠσυχῆς διδασ-

σκαλίας τήν ὁμοίαν ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω θά διατύπωνε ἡ Ἐπιτροπή Δι-
δασκαλίας.

2) θά ἐνέκρινεν τάς περί τοῦ τρόπου τῆς διαδόσεως τῆς διδασκαλίας
αὐτῆς εἰσηγήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Ὁργανώσεως (διά διδασκαλίας, δημο-
σιευμάτων κλπ), καί πρός τοῦτοις θά ἐξελέγε καί τά στελέχη τά ὁμοί-
α θά ἐτύγχανον τῆς ἀναγκαίας μετεκπαιδεύσεως διά τόν ἀνωτέρω σκο-
πόν .

3) θά ἐκρότεινεν τά μέτρα πρός συντονισμόν τῆς ἐργασίας τοῦ σχο-
λείου, τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Παιδείας γενικῶς καί τῶν ὀργανώσεων τῆς νε-
ολαίας.

4) θά ἐνέκρινεν τόν προϋπολογισμόν τοῦ Ἰδρύματος.

Τό Ἰδρυμα δέν θά ἀσκή βεβαίως ἐξουσίαν, δέν θά ἐπεμβαίη ὅς-
τε εἰς τάς ἀρμοδιότητας τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Παιδείας, ὅτε θά περιορί-
ζῃ τήν ἀνεξαρτησίαν τῶν Προσκόπων καί τῶν Ὁδηγῶν ἢ ἄλλων ὑφιστα-
μένων ὀργανώσεων. Δύναμις του θά ἦτο τό κῆρος του καί κύριόν του
μέλημα :

α) ἡ ἐπιβολή ἀπανταχοῦ μισθ κοινῆς ἡθικῆς καί ἐθνικῆς ἰ-
δεολογίας,

β) ἡ ἀποδοχή τῆς ἐν τῷ πνεύματι τοῦτῳ μετεκπαιδεύσεως δι-
δασκάλων καί στελεχῶν τῶν ὀργανώσεων,

γ) ἡ ἐπιβολή κοινῶν μορφῶν ὁράσεως τῆς νεολαίας,

δ) ὁ συντονισμός τῆς ὁράσεως σχολείου, ὀργανώσεων, προσκό-
πων καί ὀδηγῶν, ἐργατικῶν ἐστιῶν, ὅπου ὑπάρχουν, καί οἰωνόηποτε ἄλ-
λων ὀργανώσεων ὅπου θά εἶναι δυνατή ἡ ἡθική καί ἐθνική διδασκαλία
καί ἡ κατ'ἀλληλος ὁρῆσις τῆς νεολαίας .

19.- 'Η προτεινομένη λύσις ἔχει τὰς ἀκολούθους ἀδυναμίας :

α) *Ἐξαρτᾶται κατὰ κολῶ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Παι-
δείας. *Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ ἐλπίζῃ τις ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θὰ
εἶναι τελικῶς ἐμπόδιον εἰς τὰς εὐτυχεῖς λύσεις. *Ἀνεξαρτήτως τοῦ-
τῶ ἐφ' ὅσον τὴν πρωτοβουλίαν καὶ πρωτοκαθεδρίαν εἰς τὸ ἔργον θὰ
ἔχῃ ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπουσιάζῃ ὁ ἀρμόδιος
σύμβουλος Τῆς.

β) *Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐρεσιν καὶ ἀπὸ τὸν σχηματισμὸν καταλλήλου
ἐπιπέδου ὀλιγοῦ, ὅσον διὰ προφορικὴν διδασκαλίαν ὅσον καὶ διὰ τὴν
συγγραφὴν παντὸς εἴδους ἔργων καὶ ἐντύπων.

*Ἡ δευτέρα αὕτη ἀδυναμία πισφεόμεν ὅτι παρακάμπτεται ἔν τῷ
*Ἀνώτατον Συμβολίον ἀπαρτιοῦν κατὰ κλειομένην ἀπὸ ἀνθρώπου
ἱκανοῦς νὰ συλλάβουν τὸ νόημα τοῦ ἔργου τοῦτου, ἔν ἐν συνεχείᾳ τὰ
τοῖς μέλη τῆς *Ἐπιτροπῆς Διδασκαλίας, εἶναι πράγματι τὰ κατάλληλα
πρόσωπα καὶ τέλος ἔν ὑπάρθουν τὰ ἀναγκαῖα ὀικονομικὰ μέσα.

20.- Διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ὄλης αὐτῆς προσπάθειας θὰ ἔπρεπε ἡ Α.Μ.
νὰ ἔλθῃ εἰς πρῶστικὴν ἐπαφὴν μὲ ὀρισμένα πρόσωπα τὰ ὀποῖα θὰ
ἦσαν οἱ κύριοι βοηθοὶ Του εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ὡς καὶ μὲ τὸν Ὑ-
πουργόν τῆς Παιδείας. *Ἐφ' ὅσον εὐρεθῇ τὸ ἔδαφος πρόσφορον θὰ ἡδύ-
νατο ἡ Α.Μ. νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν σύγκλησιν μίθς συσκέψεως. Τὰ πορίσ-
ματα ταύτης θὰ ἔπρεπε νὰ εἰσηγηθῇ ὁ κ. Ὑπουργός τῆς παιδείας εἰς
τὴν Κοβέρνησιν διὰ νὰ γίνῃ καὶ ὁ σχετικὸς νόμος.

21.- *Ἐφ' ὅσον ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἐπιδοκιμάσῃ τὰς σκέψεις αὐτάς
κατ' ἀρχὴν, τιθέμεθα εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτῆς διὰ τὴν εἰσηγήσιν λε-
πτομερεστέρων προτάσεων καὶ διὰ τὴν πρότασιν τῶν προσώπων τὰ δ-

- 11 -

ποτα δέν θά έπρεπε νά λείψουν άπό αύτήν τήν προσηάθειαν, έφ' όσον θέ-
λομεν νά έπιτύχη .

Διατελθ μετά βαθυτάτου σεβασμοθ

Κωνσταντίνος Δ. Τσάτσος

Έν Αθήναις τῆ 9ῃ Ἀπριλίου 1948

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1948

Ἀριθ. Πρωτ. 1580

Ἐγκ. 4

Ο

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΠΡΟΣ

ΤΟΝ ΕΥΣΕΒΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

ΤΕΚΝΑ ΕΝ ΚΥΡΙΩ ΑΓΑΠΗΤΑ,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ὅσοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι βαρυσταγεῖς ἀπὸ τὰ γόφω μας συμβαίνοντα ἢ ψυχῇ, ὁσοιδήποτε καὶ ἂν κατήνησε δύσβατος ἢ ἀτραπὸς τοῦ βίου μας, δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ αισθάνεται σήμερον χαρμύσσονον αἶθρα νὰ δροσίξῃ τὴν ταλαιπωρημένην ψαρξίν του. Δὲν ὑπάρχει χριστιανὸς, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ διαισθάνεται, ὅτι ἀπὸ τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως ἀκτινοβολεῖ εὐτυχία, κατακαλύπτουσα πᾶσαν ἀνθρώπινην δυστυχίαν, πᾶσαν ἐπὶ γῆς ἀδικίαν, πᾶσαν τῶν ἐγκοσμίων φθοράν. Πόσον, ἀληθῶς, καθιστῶ τοῦ παρόντος τὰς μεταπτώσεις ἀσημάντους ἢ ἐγγύθους τοῦ αἰωνίου μέλλοντος, πόσον τῆς τελικῆς σωτηρίας τὸ μήνυμα ἐκμηδενίζει τῆς σαρκὸς τὰς πληγὰς καὶ τὸν θάνατον! Ὁριστῶ τῶν ἀνθρώπινων ἢ ματαιότης πρὸ τῆς αἰωνίας ζωῆς καὶ ὁ παραπαίων ἐν τῇ ἀπιστίᾳ καὶ ἐν τῇ ὀδύνῃ ἐπιανεύρισκε, πέραν τῶν καιρῶν, τὸ ἱερὸν νόημα τῆς ὑπάρξεώς του.

Ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν πίστιν τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἐπάνοδος εἰς τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς. Εἶναι ἐπάνοδος πρὸς τὴν Ἀλήθειαν. Κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς ἐποχὰς τοῦ ζῴφου καὶ τῆς συγχύσεως τῶν ἰδεῶν, εἰς τὰς τεταραγμένας αὐτὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἐκινώθησαν οἱ ἄσχοι τῶν ἀνέμων καὶ τὰ πάθη ἐπιλημύριον τὴν οἰκουμένην, εἶναι ἀνάγκη, καὶ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ, νὰ ἐπαναστρέψῃ ἢ ἀνθρωπότης τὸ πρόσωπόν της πρὸς τὸν Σωτῆρα. Ἐκεῖ θὰ ἐπιανεύσῃ τὸν μίτον, ὁ ὁποῖος ὀδηγεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς ἀληθείας καὶ θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰς παραπλανητικὰς ἐπικλήσεις ἐκείνων, οἵτινες εἶναι κληρονόμοι τοῦ ἑσφορικοῦ πνεύματος τῆς ἀρνήσεως καὶ τῆς ἀπιστίας, εἶναι σκαπανεῖς τῆς κακίας καὶ θεράποντες τοῦ θανάτου. Κατ' ἐξοχὴν εἰς ἐποχὰς, ὅπως ἡ ἰδικὴ μας, καθίσταται περισσότερον ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη τῆς ἀνασυνδέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Σωτῆρα διὰ τὴν ἐπιανεύσῃ καὶ ἢ ἐγκόσμιος ζωὴ τὸ μέτρον καὶ τὴν ἰσορροπίαν της καὶ τὸν ἱερὸν προσομιόν της. Πολλοὶ φωτίζονται διάνοιαι, διαγνώσασαι τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς ἐπιδραμοῦσῃς ἀνὰ τὸν κόσμον ὀλολατρίας ἀντίστησαν κατ' αὐτῆς γενναίως, καὶ διὰ λόγον καὶ δι' ἔργον. Ἐν τοῖσι δὲν εἴρον, μέσα εἰς τὸν θησαυρὸν τῆς σκέψεως καὶ τῆς μαθησεώς των, τὰ καιρία ἐκεῖνα ρήματα, τὰ ἀποφασιστικὰ ἐκεῖνα ὄπλα, τὰ ὁποῖα ἀνακατίζον τὸν βίαιον χεῖμαρρον τῆς βαρβαρότητος καὶ ἐπανάγον τὸν παραλαίοντα ἄνθρωπον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς λυτρώσεως. Μόνον ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐγκλείει τὰ ρήματα καὶ τὰ ὄπλα, πρὸ τῶν ὁποίων λιποψυχεῖ ἢ παράφορος βία τοῦ Κακοῦ καὶ ἐπιστρέφει ἠττημένη εἰς τὰ ἀνήλια ὀρητηγιά της. Μόνον αὐτὴ εἰς τὰ πάθη καὶ εἰς τὸν φανατισμὸν ἀντιπαράτασσει τὴν θέρμην τῆς πίστεως καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ ἰδανικοῦ. Μόνον αὐτὴ, τοῦ Χριστοῦ ἢ διδασκαλία, δίδει τὴν γνησίαν μυστικὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Λόγον καὶ τὸν Θεόν. Μόνον αὐτὴ, κατὰ τὰς χραιμίας σημερινὰς ὥρας τῆς ἀνθρωπότητος, ὑπερυψοῦται ὡς φρούριον ἀπόρθητον ἐναντίον τῶν ἐπιδραμόντων κατὰ τῆς πολιτισμένης γῆς καὶ ταπεινώνει τὴν βίαν των καὶ ἀνακατίζει τὸν ροῦν τῶν καταστρεπτικῶν τῆς χεῖμαρρον. Μόνον, τέλος, αὐτὴ ἀπομένει ὁ ἀμετάθετος ἀντίπαλος ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι φαντασθέντες ὅτι εἰσέβαλον εἰς τὴν ἐξηθρομένον κόσμον χωρὶς πλῆρον ἰκμάδα ζωῆς, αἰκνιδίως ἠσθάνθησαν ὀλον τὸ βάρος τῆς ἰσχύος της καὶ τὴν ἀμετακίνητον ἐπιβολὴν της. Ὁ Χριστιανισμὸς σήμερον ἐπωμίση ὑπεράνω ἔθνων, ὑπεράνω τάξεων καὶ συμφερόντων, τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ δόγματος

της υλοκρατίας, τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς μεθόδου τῆς βίας, ἡ ὁποία συνθλίβει ὑπὸ τὸ βαρὺ τῆς πέλμας τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν, τὰς ὑψηλότερας κατακτήσεις τοῦ κοινωνικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ Χριστιανισμὸς, συμφῶνως πρὸς τὰ ῥήματα τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου, ἐρχεται νὰ διδάξῃ τὴν ἀληθῆ δικαιοσύνην μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ὅχι διὰ νὰ σαγήνησῃ διὰ τοῦ γοητευτικοῦ τούτου κηρύγματος τὰς μυριάδας τῶν ἠδικημένων καὶ νὰ τὰς παρασύρῃ κατὰ πρὸς ἰδιοτελεῖς σκοποὺς καὶ πρὸς δουλείαν χειροτέραν παντὸς μέχρι σήμερον γνωστοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος, ἀλλὰ διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ὑψηλὴν τοῦ Ἰδρυτοῦ του διδασκαλίαν εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὅπου ἡ βία δὲν ἐπιτίθει τὴν ἀναπνοὴν καὶ δὲν ἐνέκρωσε τὴν σκέψιν, παρ' ὅλην τὴν σαγήνην τῶν ὑποσχέσεων τοῦ κακοῦ, παρ' ὅλην τὴν θόλωσιν τῶν συνειδήσεων, τὰς ὁποίας κατακαίει ἡ πένια καὶ ἡ ἀδικία, διαπιστοῦται τὸ θαυμασίον γεγονός τῆς ἐπιστροφῆς κατὰ μυριάδας τῶν ἀσώτων εἰς τὸν εὐσπλαγγχον Πατέρα. Διαπιστοῦται ἡ περὶ τῶν Σταυρῶν συσπείρωσις τῶν πεπολιτισμένων ἔθνῶν διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν αἰώνιων ἀξιών καὶ τῶν αἰώνιων ἰδεῶν, αἱ ὁποῖαι κορυφούνται εἰς τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἔστω ἂν τὴν ἀνάγνυν αὐτὴν, ἂν τὴν συσπείρωσιν αὐτὴν, ἂν τὴν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἀναστῶσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως χαίρεισθωμεν σήμερον εἰς ὀλίγηρον τὴν οὐκουμένην, πῶς νὰ μὴ πιστεύσωμεν, ὅτι ἡ σημιουμένη αὐτὴ μεταστροφή τῶν ἀνθρώπων δὲν θὰ παρομοιασθῇ εἰς ὑψηλότεραν ἀκόμη κλίμακα ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὴν χώραν, ἡ ὁποία πάσης ἄλλης σκληρότερον δοκιμάζεται ἀπὸ τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ Κακοῦ; Πῶς νὰ μὴ πραγματοποιήσῃ ἡ τοιαύτη ἀνασύνταξις τῶν δυνάμεων εἰς τὴν χώραν, ἡ ὁποία ἀπὸ ἐξαιτίας γεύεται τὸ πικρότερον ποτήριον τῆς προδοσίας, τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς ἀνήθους πάσης ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀληθείας καὶ γνωρίζει ἐξ ἐπαφῆς τὸ ψεῦδος τῶν ἐπαγγελιῶν τῶν ἀντιχριστιανῶν;

Ὅπως καὶ κατὰ τὰς ἄλλας κρισίμους ὥρας τῆς ἰσοκρατίας του, ὅπως καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐπιδρομὰς τῶν βαρβάρων, τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ὄραται νὰ στραφῇ, καὶ θὰ στραφῇ, πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν του καὶ νὰ ἐμπισθῇ ἀπὸ τὰ διδάγματά της. Πάντες, γνοί καὶ ὄρμινοι τὴν ἠλίκιαν, διανοούμενοι καὶ μὴ, ὀφείλου νὰ κατανοήσουν, ὅτι εἰς τὴν διάρκεια τῆς ψευδοῦς ἰδεολογίας, ἡ ὁποία ἐρχεται νὰ ὑποδουλώσῃ τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔθνους, ὁ Χριστιανισμὸς κυρίως ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀντιταχθῇ, αὐτὸς δύνата νὰ κατακτήσῃ συνειδήσεις, νὰ σώσῃ τοὺς ἀμειψαλτανευόμενους, νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς πάσχοντα πιστοὺς. Ἡ Ἐκκλησία, ἔχουσα βαθυτάτην ἐπίγνωσιν τῆς ἀποστολῆς της, φορέου τοῦ μεγαλυτέρου πολιτισμοῦ καὶ πρόμχμος αὐτοῦ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, κατὰ τὴν ἱερὰν αὐτὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως καλεῖ τὰ τέκνα της εἰς τὰς ἐπιλήξεις τῆς πίστεως. Ὁ Σταυρὸς, ὁ ὁποῖος ἐφώτισ τὰς λεγεῶνας τοῦ Κωνσταντινου, ἄς καταναγῶσῃ τὸν οὐρανὸν μας. Ὑπερ αὐτοῦ ἀγωνίζομεθα καὶ ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι, ἐν τῇ μέθῃ τῆς ὑπερφορίας των, ἐνόμισαν, ὅτι δύνανται νὰ τὸν καταλέσουν. Ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπεμύλησαν τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια τοῦ ἔθνους καὶ δουλεύουν εἰς ἕξουσις θεοῦ. Ἡ Ἐκκλησία, γνωρίζουσα καλύτερον ἀπὸ τοὺς ἀνυπομύνους καὶ ἀπροσέκτους ἐπικριτὰς της, τὸν τρόπον τοῦ ἀγῶνος καὶ τὸν ὑψηλὸν τόνον, ὁ ὁποῖος προσήκει καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς Αὐτὴν τὴν ἰδίαν, εἶναι μεστὴ ἐλπίδων καὶ πίστεως ἐπὶ τὸ μέλλον κατὰ τὴν ἀναστάσιμον ταύτην ἡμέραν, Συμπαραστάτις τοῦ ἔθνους, σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς του, ἀκούει, μίσα εἰς τὴν χαρμίσυνον κωδωνοκρουσίαν τῆς Μεγίστης χαρᾶς, τὸ μήνυμα τῆς τελικῆς δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τούτοις, ἐξαιτούμενοι ἐφ' ὑμᾶς τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ ἐκ νεφρῶν Ἀναστάντος Λυτρωτοῦ, ἐπιδαψιλευομεν ὑμῖν τὸν πατρικὸν ἀναστάσιμον ἀσπασμὸν, σφραγίδα τῆς προσδοκωμένης εἰρηνικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους.

Εὐχέτης πάντων ὑμῶν πρὸς Κύριον

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Εν Αθήναις τῆ 22 Μαΐου 1948

Διεύθυνσις _____
Τμήμα _____
Γραφεῖον _____

Πρόξ
τόν κ.Κ.Τσάτσου, τέως Ἐκπαιδευτικῆς
Βουλευτὴν Ἀθηνῶν
Ε ν τ α Ὑ θ α

Ἀριθ. πρωτ. 9810/2

"Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσωμεν ὑμῖν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ.9618/2 ἀπὸ, 18-5-48 ἀπόφασιν ἡμῶν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ.82(τεῦχος Β) 22-5-48 Φ.Β.Κ., περὶ συστάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Ν.Δ.158/46 Γνωμοδοτικῆς Συμβουλίου, τοῦ ὁποῦ ὠρίσθητε Πρόεδρος καὶ νὰ παρακαλέσωμεν ὡς συγκάλεσητε τοῦτο εἰς τὴν κρήτην αὐτοῦ Συνεδρίασιν

Ο
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

(Μ.ΑΙΑΙΑΝΟΣ)

Ἀριθ. πρωτ. 9618/2

Κ Ο Υ Δ Ε Σ Ι Σ

Ὅ ἐπὶ τοῦ Τύπου & Πληροφοριῶν Ἐκπαιδευτικῆς

"Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ.14 παρ.1 τοῦ ὑπ' ἀριθ.158/46 Ν.Δ., περὶ κυρώσεως τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν.Δ. 10/5/46 "περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Τύπου καὶ Πληροφοριῶν κλπ."

Ἀποφασίζομεν

συγκροτοῦμεν τὸ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου προβλεπόμενον Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον ὡς κατωθί:

- 1) Κ.Τσάτσος, τέως Ἐκπαιδευτικῆς Βουλευτῆς Ἀθηνῶν, ὡς Πρόεδρος
- 2) Γ.Θεοδορακόπουλος, Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
- 3) Γ.Σόντης, Ἐκπαιδευτικῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
- 4) Γ.Χρηστοπούλου, Τμηματάρχης Δ' Ἐκπαιδευτικῆς Β' Ἐκπαιδευτικῆς με ἀναπληρωτὴν τὸν Π. Ἀντωνέλλου, Τμηματάρχην Δ' Ἐκπαιδευτικῆς Β' Ἐκπαιδευτικῆς με ἀναπληρωτὴν τὸν Διευθυντὴν Β' τοῦ αὐτοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Δ.Σακελλαρόβλην.
- 5) Δημ.Γενοβέλης, Διευθυντῆς Β' τοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Τύπου & Πληροφοριῶν με ἀναπληρωτὴν τὸν Διευθυντὴν Β' τοῦ αὐτοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Δ.Σακελλαρόβλην.

Γραμματεῖα τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζομεν τὸν Εἰσηγητὴν τοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Τύπου καὶ Πληροφοριῶν Βασ.Καφάλην, με ἀναπληρωτὴν τὸν Ἀκόλουθον τοῦ αὐτοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Γερ. Ἀννινον.-

Ο
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μ.ΑΙΑΙΑΝΟΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

Ἐν Ἀθήναις τῆ 19 Ἰουλίου 1948

Ἀριθ.

Πρωτ. 4415
Διακτ. 2260Ἄ κ ό ρ α σ ι ς

Ἡ Βουλὴ τῆς Βουλῆς

ἔχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 8 παρ. 4 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, τὸ ὑπ' ἀριθ. 173.910 ἔγγραφο τοῦ Ἰκτερυγοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ μετὰ συνεννόησιν τῶν κ.κ. Ἀρχηγῶν τῶν Κομμάτων.

Κ α τ α ρ τ ῖ ζ ο μ ε ν

Βίβλιον διακομματικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν ἐξῆς κ.κ. Βουλευτῶν. 1) Λάμπρου Εὐταξία 2) Φ. Ζαΐμη 3) Θεμ. Τσάτσου 4) Πολ. Οἰκονομίδου 5) Α. Βαμβέτσου 6) Η. Λυκουρέζου 7) Κων. Τσάτσου 8) Νικ. Σπέρτζα καὶ 9) Γ. Θεμελιῆ ἵνα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς συσταθείσης δυνάμει τοῦ νόμου 342 (1947) Ἐπιτροπῆς Ἑκαλλητικοῦ Κώδικος μελετήσουν καὶ ἐπεξεργασθοῦν τὸ παρά τῆς τελευταίας τούτης καταρτισθέν προσχέδιον Ἑκαλλητικοῦ Κώδικος πρὸς ὀριστικὴν αὐτοῦ ὡς Σχέδιον Ἑκαλλητικοῦ Κώδικος πρὸς ὀριστικὴν ἀποδοκίμασιν.

Ἡ παρούσα κοινοποιεῖται μετὰ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν ἀνακοινωσὴν της.-

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ι. ΘΩΤΟΚΗΣ

Handwritten signature: Ι. Θωτοκῆς

19

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 1709
ΔΙΕΚΚ. 2076

ΑΘΗΝΑΙΣ 24 Ιουλίου 1948

Πρός

τόν 'Ελλογιμώτατον Κον Κωνσταντῖνον Τσαῦτσον
Καθηγητήν τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν

'Αποφάσει τῆς 'Ιεραρχίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος ληφθεῖσα
τῇ 7ῃ 'Ιουλίου 1948, προαγομέθα, Συνοδικῇ ἐξουσιοδοτήσει, ὅπως εὐχαρί-
στως γνωρίσωμεν Ἑμῖν ὅτι ἡ 'Ιεραρχία τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος,
ἐκτιμῶσα ἰδιαιτέρως τό ὑπέρ τῆς 'Εκκλησίας ποικιλοτρόπως ἐκδηλωθέν
ἐνδιαφέρον Ἑμῶν καί ὀφ' ἐν εἰδικαῖς μελέταις καί ἐν διαφόροις εἰση-
γήσει καί μάλιστα διὰ τῆς νεωστί ὑποβληθείσης τροπολογίας ἐπί τῶν
ἄρθρων 1 καί 2 τοῦ Σχεδίου τοῦ Συντάγματος ¹⁹ ἐπί τῆς 'Αναθεωρήσεως
τοῦ Συντάγματος 'Επιτροπῆς, εἰς ἣν διερμηνεύετε κλήρωσ τήν γνώμην
τῆς 'Αγιωτάτης Μητρός 'Εκκλησίας τῆς ὁποίας τυγχάνετε λόγῳ καί ἔρ-
γῳ πιστόν αὐτῆς τέκνον, ἐκφράζει τήν πλήρη εὐαρέσκειαν αὐτῆς, ἐπικα-
λουμένη ἐφ' Ἑμᾶς τήν χάριν καί τήν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καί Σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.-

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, Ἀθῆναι

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Αρχιεπίσκοπος

ΒΟΥΛΗ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

12 Αυγούστου 8

Ἐν Ἀθήναις τῆς _____ 194

Δ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ἀριθ. { Προτ. 5102
Διακτ. 2709

Ἀπόφασις

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἔθρονον 8 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὀρίζομεν ὡς μέλη τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων διὰ τὸ συγκληθησόμενον τῆ 8ῃ Σεπτεμβρίου ἑ.ἔ. Διεθνὲς Διακοινοβουλευτικὸν Συνέδριον ὡς καὶ διὰ τὴν Διεθνῆ Διάσκεψιν Τουρισμοῦ ἧτις θέλει λάβῃ χώραν ἐν Γενεύῃ τὴν 14ην Σεβρίου ἑ.ἔ. τοῦς κ. Π. Κατσηπῶνον 2) Γεώργιον Μαῦρον 3) Κων/νον Τσαῦτσον καὶ Νικ. Ἀντωνόπουλον.

Ὡς χρόνον διαρκείας παραμονῆς αὐτῶν ἐν Ἰταλίᾳ δι' ἀμφοτέρα τὰ Συνέδρια ὀρίζομεν ἀπὸ τῆς 2ας μέχρι τῆς 19ης Σεβρίου ἑ.ἔ. τὴν δὲ ἡμερησίαν αὐτῶν ἀποζημίωσιν εἰς Α. Ἀγγλίας πέντε (5) πλέον τῶν ἐξόδων μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ι. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Κοινοποιήσις

- 1) Λογιστήριον
- 2) κ. Π. Κατσηπῶνον
- 3) κ. Γ. Μαῦρον
- 4) κ. Κ. Τσαῦτσον
- 5) κ. Ν. Ἀντωνόπουλον

